

Naslovnica › Lifestyle › TOLERIRAJ! RAZLIČITOST JE BOGATSTVO: ima li u Dubrovniku međureligijske netrpeljivosti?

Lifestyle

TOLERIRAJ! RAZLIČITOST JE BOGATSTVO: ima li u Dubrovniku međureligijske netrpeljivosti?

 Lea Pavlović 31. prosinca 2020.

 0

Don Ivica Pervan, FOTO: privatni album, Slakan ef. Herić, arhiva Dubrovniknet

U temelju svake religije je – dobro. Iako je tome tako, svjedoci smo ne samo iz bližnje, već i zagledani u nešto daljnju povijest, kako su se “pod okriljem vjere” događali strašni zločini i kako je ono mudroslovlje “ljubi bližnjeg svoga kao samog sebe” znalo biti ignorirano ukoliko je onaj drugi različite vjeroispovijesti. Ima li u Dubrovniku međureligijske netrpeljivosti, kako funkcioniraju mješoviti brakovi i nastaje li najveći problem kad u život supružnika dođe dijete, željeli smo doznati od predstavnika naših vjerskih zajednica. Odgovore smo dobili od **don Ivica Pervana**, u Dubrovačkoj biskupiji zaduženog za ekumenizam i međureligijski dijalog, te **Salkana ef. Herića**, glavnog imama Medžlisa Dubrovnik. Na žalost, **profesor Bogoslovskog fakulteta i protojerej Vladan Perišić** iz Srpske pravoslavne crkve u Dubrovniku nije nam uspio odgovoriti na pitanja do zadanog roka.

Smatrate li, općenito govoreći, a potom i kad je u pitanju međureligijska tolerantnost da je Dubrovnik uistinu tolerantna sredina?

Don Ivica Pervan: Mislim da je Dubrovnik itekako sredina koja je otvorena za druge i drugačije. Nije mi poznato da postoji ikakva napetost među stanovnicima Dubrovnika na osnovu vjerske ili nacionalne pripadnosti. Dubrovnik je kao takav poseban po mnogo čemu, pa i po pitanju prihvaćanja i razumijevanja drugih. Nisam upoznat da bi bilo nekih

napetosti ili nesnošljivosti po bilo kojoj osnovi. Dubrovnik se može dičiti svojom stoljetnom otvorenosti za sve vjere i nacije. Dovoljno je biti čovjek dobre volje, dobronamjerman, i u Dubrovnik si dobrodošao i Dubrovnik će ti dati mogućnost da se ostvariš na bilo kojoj razini.

Salkan ef. Herić: Ovo pitanje često mi se postavlja. Iza mene je 35 godina imamskog staža u Islamskoj zajednici Dubrovnik i objektivno gledajući na ovo pitanje s punom odgovornošću, odgovoriti ću na sljedeći način. Svjedoci smo raznih gibanja kako na lokalnom tako i na globalnom nivou. Sve smo to na jedan ljudski i dostojanstven način prebrodili i ostali dosljedni pozitivnim zakonskim regulativama i načelima vjerskog naučavanja. Komunikacija i odnos s vjerskim zajednicama i lokalnim vlastima pa ako hoćete i šire su vrlo dobri. Grad Dubrovnik je visoko na ljestvici međureligijske tolerantnosti i ne samo međureligijske. Napominjem da ima i onih koji se neće sa mnom složiti i to je možda dobro. Različiti stavovi dovode do plemenitih rješenja. Na taj način nas obvezuje dodatno djelovanje u razoružavanju predrasuda jednih naspram drugih i drugačijih. Svatko ima svoje želje i potrebe kao i osobno poimanje međureligijske tolerancije. Bog nas stvara različita da bi se upoznavali. Uvijek polazim od fundamentalog naučavanja islama. Samo značenje pojma "*islam*" jeste spas i mir kao i sveopći pozdrav muslimana, "*selam*".

Kur'an i sunnet tj. praksa Muhammeda a.s., ukazuju na više mjesta jedinstvo ljudskog roda i jednakost ljudi i zajednica pred Bogom: "*O ljudi, mi vas od jednog čovjeka i jedne žene stvaramo i na narode vas dijelimo da biste se upoznavali. Najugledniji je kod Boga onaj koji slijedi Njegovu uputu...*", (Kur'an- poglavlje Sobe, 13). Svi ljudi su isti kada je posrijedi stvaranje, porijeklo i egzistencija. Islam osuđuje svaki sukob i netoleranciju zbog razlika u rasi, koži, uvjerenju i nikada ih ne tolerira. Poslanik islama Muhammed a.s. pozivao je Židove i kršćane kao pripadnike monoteističke religije na dijalog na tri zajedničke Božje zapovijedi, koje se ponavljaju u svim objavama a to su: Vjera u Jednog Boga Gospodara makro i mikrokozmosa. Sigurnost da će svi odgovarati na Sudnjem danu za svoja djela i etički cilj tj. usavršavanje čovjeka pomoću vjere, kao najmoćnijeg sredstva. Temeljno mjerilo je za ljude njihova moralna ličnost, a ne nacija, rasa, uvjerenja, položaj, imetak. "*Najbolji od vas kod Boga je onaj tko je najplemenitiji*", riječi su Božje u Kur'anu časnom.

Kao predstavnici vjerskih zajednica u Dubrovniku, iz iskustva razgovora s vjernicima, jeste li se možda susreli s izrazom netolerancije, odnosno diskriminacije na vjerskoj osnovi?

Don Ivica Pervan: U razgovoru s vjernicima nisam nikada osjetio netoleranciju, ili ne daj Bože mržnju. Činjenica jest da sam osjetio žaljenje kod vjernika katolika. Da im je teško i žao što se događalo na našem području kako devedesetih isto tako i četrdesetih. Pogotovo u dijelu istočne Hercegovine. Ali nikada nisam osjetio želju za osvetom.

Salkan ef. Herić: Na ovo pitanje najbolje definira Božja riječ zapisana u Kur'anu: "*Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrim uzvrat, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati. To mogu postići samo strpljivi; to mogu postići samo vrlo sretni*", (Kur'an, Al-fusilet, 34-35). U jednom događaju koji Kur'an bilježi u poglavlju Ta-ha, Bog Uzvišeni naređuje poslanicima Musau (Mojsije) i Harunu (Aron) da odu do Faraona i opomenu ga: "*Idite ti i brat tvoj, s dokazima Mojim, i ne posustajte u spominjanju Mene!*". Poštujući Božju riječ oslobađamo se predrasuda bilo koje vrste i tako stvaramo okruženje za tolerantnije društvo u kojem živimo. Vrijednosti vjerske tolerancije unutar vjerskih zajednica trebale bi se promovirati u svim segmentima ljudskog života kako bi se

iskorijenila mržnja ili predrasuda prema drugima i drugačijima. Druga alternativa ne postoji.

U susretima s obiteljima, odnosno supružnicima, različitih vjeroispovijesti, koliko je potrebna tolerancija i međusobno razumijevanje i poštivanje da bi svaki od supružnika i dalje mogao živjeti svoju vjeru? Što bi savjetovali takvim parovima po pitanju odgoja djece, odnosno njihovog punog življenja vjere?

Don Ivica Pervan: Da, susreo sam bračne parove koje žive u tzv. mješovitom braku. Međutim kod vjenčanja, odnosno pripreme za vjenčanje supružnike se upozori na moguće izazove pred kojima će se naći. Većina od njih za vrijeme trajanja njihove veze dotaknu se i pitanja bračnog života i življenja, prakticiranja vjere u takvom braku. Potakne ih se da jedno drugom ne otežavaju život u vlastitoj vjeri. Takvim roditeljima, čija su djeca iz mješovite ženidbe, jasno se da do znanja da se katolička strana obvezuje djecu odgajati u duhu katoličke Crkve. A kada je vjenčanje u drugoj Crkvi onda im ta Crkva traži odgoj djece u duhu njihove Crkve.

Salkan ef. Herić: Naravno da se susrećem s brakovima različitih vjeroispovijesti s kojima imam pozitivno iskustvo. S vjerskog stajališta ti brakovi se definiraju na različite načine. Na zemlji Bog stvara raznovrsno bilje koje raznovrsne plodove daje. Bog Jedin stvara muškarce i žene da se nadopunjuju a narode da se u dobru natječu. Na žalost kroz cijelu ljudsku povijest mnogi slobodnu volju i razum kojim je samo čovjek obdaren, podvrgavaju raznim prohtjevima i tako uzrokuju nesporazume. Brak po učenju islama smatra se zajednica između muškarca i žene njihovom slobodnom voljom. *“I jedan od dokaza Njegovih je što je za vas, od vrste vaše, stvara žene da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost; to su zaista pouke za ljude koji razmišljaju”,* (Kur’an, poglavlje Rum,2). Od izbora bračnog druga zavisi i sudbina potomstva kao i stanje vjere unutar bračne zajednice. Među supružnicima različite vjeroispovijesti osnova za njihov stabilan brak je međusobno razumijevanje i uvažavanje vjerske različitosti u praktičnom smislu. Kur’an eksplicitno naglašava da: *“Nema prisiljavanja u vjeri...”*. Ono što mogu savjetovati svakoj bračnoj zajednici je da: njeguju međusobnu ljubav, poštivanje i razumijevanje, da sudjeluju u odgajanju i obrazovanju djece, da vode računa o svojim bračnim obvezama, da čuvaju i njeguju svoju bračnu intimu i toplinu, da zajednički sudjeluju u materijalnom zbrinjavanju obitelji.

Jeste li zadovoljni međusobnim odnosima vjerskih zajednica u Dubrovniku?

Don Ivica Pervan: Osobno mislim da su međureligijski dijalog i ekumenizam u Dubrovniku na zavidnoj razini. Naši su susreti redoviti, iskreni i otvoreni. Osim službenih susreta gajimo i neslužbene susrete, molitve, a i kod slavlja nazoče i vjernici drugih zajednica ili Crkava.

Salkan ef. Herić: Na ovo pitanje već sam djelomično odgovorio. Iskustveno sam zadovoljan međusobnom komunikacijom vjerskih zajednica u Gradu. Znači, za dijalog potrebno je dvoje kao iza nesporazume. Mi težimo zadovoljstvu Božjem. Svjedoci smo da je život brzo prolazi. Vječnost je kod Boga. Bog nas poziva: *“O vjernici živite svi u miru i ne idite stopama šejtana-sotone”*. U koliko neozbiljimo svoju misiju na ovom svijetu i uzoholimo se: *“...Bog će sigurno dovesti ljude koje On voli i koji Njega vole, prema vjernicima ponizne...”*, (Kur’an: El-Maida,54). Čovjek je namjesnik Božji na zemlji. Svi težimo Božjem zadovoljstvu. Sve vjerske zajednice imaju svoje poslanje da šire Božju riječ i pozivaju Bogu Uzvišenom. Različiti putevi vode Bogu Jedinom, Stvoritelju svih svjetova. Čovjek nužno znatnu mjeru slobode u reagiranju i ponašanju, u govoru i

djelovanju, u samoispitivanju i samoodlučivanju, u samokorigiranju pri pogrešnom samoodlučivanju. Zato moramo sve podrediti tom smislu u stvari odgoju i edukaciji. Svaki organizirani život u obitelji, zajednici, školi i društvu treba biti prožet idejom i smislom kulture koja se temelji na vjerskoj etici.

Islam obavezuje jedinku da bude moralno hrabra, slobodna, samostalna, aktivna i kreativna ličnost, da odgaja sebe i druge, kako bi živjela u ljudskoj zajednici moralnih načela, u miru i slobodi koja je Božji dar. Sloboda je oda ljudske duše. Vjerujući da međureligijski dijalog kao i suživot treba biti zasnovan na principima tolerancije i poštovanja drugog drugačijeg, odgajajući čovjeka da uznastoji proživjeti svoj život u miru na Zemlji. *"O vjernici, uđite u mir i svi živite u miru", (Kur'an, "El-Bekare, 208).*

TAGS

Urednički izbor

Prethodni članak

Zaposlenici Hitne, bolnice i HGSS-a složni: Ovo je bila jako izazovna godina

Sljedeći članak

HGSS-ovac Mario Begić iz Petrinje: tlo se stalno tresu, kuće koje su stajale, više ne stoje, ali najteže su priče ljudi koji su ostali bez svega...

Lea Pavlović

Iz teme

Otac preživjelog iz HE Plat: Davor, Ivica i Mato nisu uspjeli... bili su ljudine

Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Vijesti

HRVATSKA – 1098 novozaraženih, preminulo 38 osoba, produžuju se mjere

Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Vijesti

Hoće li radovi na Lapadskoj obali zbilja početi kada su najavljeni?

Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Politika

DANAS OBJAVLJENO

Hoće li radovi na Lapadskoj obali zbilja početi kada su najavljeni?

8. siječnja 2021.

Na inauguraciji novog američkog predsjednika će se služiti pelješki dingač!

8. siječnja 2021.

U županiji 39 novih slučajeva, preminula jedna starija osoba

8. siječnja 2021.

HRVATSKA – 1098 novozaraženih, preminulo 38 osoba, produžuju se mjere

8. siječnja 2021.

Učitaj više ▾

DUBROVKNKTV.NET

DUTVNET Mozaik: Mala kuća s velikim srcem/ DMD godinu završava sa stripom, a u novoj s izložbom putuje u Milano/ Bojite li se potresa?

BEZ KOMENTARA:
Vodokršte u Čilipima

DubrovnikTvNet

SUSRETI UTORKOM: s Robertom Pančićem o kvaliteti dubrovačke gradnje i otpornosti na potres

DubrovnikTvNet

ETO NAS: Kratki duTVnet pregled 2020.

NAJNOVIJI KOMENTARI

Andrej on *Tri kombija osnovne pomoći za Petrinju vraćena s granice na Kleku*

Tomislava Županović on *Bravo Meštre Hendić! Građevinari su od ranog jutra u akciji, vlasnik sanirane kuće u suzama: hvala vam!*

JAVNI PROSTOR – POTREBA ILI LUKSUZ (5): *Kako su stanovnici Zlatnog potoka samoinicijativno uredili prostor u kojem žive? | Dubrovačka Mreža* on *PRVI REZULTATI ZBORA GRAĐANA Rekonstrukcija javne rasvjete dijela Zlatnog potoka*

Nikola Duper on *Izvršena dijagnostika stare platane u Mlinima*

Paval on *Izvršena dijagnostika stare platane u Mlinima*

Komentar tjedna by Lidija Crnčević

KOMENTAR: Barač i Vlahušić su se zagrlili, Raguz je počeo čistiti,...

27. rujna 2020.

Put oko Svijeta

PUTOPIS: Petra Kisić je odselila na Island, opisuje nam kako se...

19. prosinca 2020.

Slatki život Alise Nenadić

Nikad dosta čokolade u vašem životu? Ovo je Alisin recept za...

12. studenoga 2020.